

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2025/26:2

Fredagen den 19 september

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor

Statssekreterare Daniel Liljeberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 14 juli 2025

Återrapport från informellt möte i rådet den 7–9 september 2025

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 22 och 23 september 2025

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 09.00 och EU-nämnden inleder sitt sammanträde. Vi hälsar statssekreterare Daniel Liljeberg med medarbetare välkommen. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Nämnden har fått en skriftlig återrapport från det senaste ministermötet. Om det finns några ytterligare frågor jag är beredd att svara på dem.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor, och vi tackar för informationen.

Vi går in på rådsdagordningens punkt 3, EU–Förenade kungariket: årliga samråd om fiskemöjligheter för 2026. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Avsikten med diskussionen om fiskemöjligheter för bestånd som delas mellan EU och Storbritannien är att rådet ska ges möjlighet att lämna synpunkter inför kommande förhandlingar om fiskemöjligheter för nästa år. Kommissionen företräder EU i förhandlingarna, och utgångspunkten är handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien. Förhandlingsresultatet förs sedan in i EU:s kvotförordning för Nordostatlanten, som beslutas vid jordbruks- och fiskerådsmötet i december.

Det är ett stort antal bestånd som delas mellan EU och Storbritannien, och efter Storbritanniens utträde ur EU är relationen mellan parterna på fiskeområdet komplicerad. Diskussioner kan väntas både vad gäller fångstnivåer och vad gäller olika villkor för fiskets bedrivande. Sverige fiskar ett fåtal men viktiga arter inom ramen för detta avtal. För svenskt

fiske är det viktigt att säkra tillträde ~~2025/2026~~ till vatten när det gäller sill, makrill och tobis.

19 september

Regeringen anser att fångstnivåerna för de gemensamma bestånden ska grunda sig på målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken och i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien och att likabehandling samt möjligheter till fortsatt flexibilitet mellan områden är viktiga frågor. Detta är särskilt viktigt för att säkerställa att svenska fiskare fortsatt kan ha tillgång till brittiska vatten för sådant fiske där det finns en tradition av detta och där det är mest ändamålsenligt för bevarandet av de gemensamma bestånden.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi är på dagordningspunkt 4: EU–Norge och kuststaterna: årliga samråd för 2026. Även detta är en diskussionspunkt.

Anf. 6 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Avsikten med denna dagordningspunkt är att rådet ska lämna synpunkter till kommissionen inför kommande förhandlingar mellan EU och Norge samt mellan EU och andra kuststater i Nordostatlanten om fiskemöjligheter för gemensamma fiskebestånd för 2026. På samma sätt som i förhandlingarna med Storbritannien är det kommissionen som företräder EU i förhandlingarna. Förhandlingsresultatet antas sedan i samband med EU:s kvotförordning för Nordostatlanten på jordbruks- och fiskerådsmötet i december.

Förhandlingarna med Norge styrs av olika ramavtal mellan EU och Norge och rör fisket i Nordsjön och Skagerrak. Mellan EU och Norge är det framför allt tillträde till varandras vatten och utbyte av fiskemöjligheter liksom fiskemöjligheterna i Skagerrak som är i huvudfokus.

Sedan Storbritanniens utträde ur EU delas bestånden i Nordsjön mellan EU, Storbritannien och Norge. Nivåerna på fiskemöjligheterna kommer att beslutas i trilaterala konsultationer mellan dessa länder.

I konsultationerna med Norge är det arterna i Skagerrak, som räka, sill, torsk, kolja, vitling, rödspätta och skarpsill, som är av stort intresse för Sverige, liksom kvoter och tillträde till Nordsjön genom det så kallade naboavtalet. De flesta bestånden i Skagerrak är dock desamma som i Nordsjön. I praktiken styrs därför fångstnivåerna i Skagerrak av de beslut som fattas mellan EU, Norge och Storbritannien gällande Nordsjön. I praktiken är det endast vitling och räka i Skagerrak som beslutas mellan EU och Norge.

Förhandlingarna mellan kuststater avser fastställande av fiskemöjligheter för makrill, blå vitling, atlantoskandisk sill och kungsfisk. Sedan flera år tillbaka har kuststaterna inte lyckats enas om kuststatsavtal för dessa bestånd. Detta beror på att kuststaterna inte kan enas om hur bestånden ska fördelas. Frågan om fördelning kommer därför att fortsätta att vara i fokus för konsultationerna mellan EU och övriga stater med kust runt Nordostatlanten.

Relationen mellan EU och Norge har varit ansträngd under senare år. Detta kommer till uttryck i samtliga dessa förhandlingar. Bland annat vill Norge, i vissa fall med stöd av Storbritannien, se en ny fördelning av flera

arter, bland annat för nordsjötorsk, nordsjösill och arterna i Skagerrak. Norge vill också generellt minska EU:s tillträde till norska vatten.

Det finns en lång rad utestående frågor med Norge som har gått ut över samtliga berörda medlemsstater, inklusive Sverige. Norge har till exempel använt Skagerrak- och naboavtalen som påtryckningsmedel när det gäller oenigheter i Nordsjön trots att dessa avtal är separata.

Norges förbud mot det gränsöverskridande fisket liksom att Norge har dragit in EU:s tillträde för atlantisk sill går särskilt ut över Sverige och även över Danmark. Norge har till och med valt att samarbeta med Ryssland vad gäller atlantisk sill för att utestänga EU från fördelningssamtalen genom att hävda att EU inte är en kuststat, trots att arten finns i svenska och danska vatten. Allt detta är för att Norge ska kunna öka sin egen kvotandel för atlantisk sill.

EU:s och Sveriges hållning har varit att kvotfördelning och tillträde ska fortsätta att grunda sig på traditionella fångstnivåer. Vi har försökt mana till sans och stabilitet för våra gemensamma bestånd och fiskerier. Detta har dock hittills inte gett tillräcklig effekt. En ljusglimt är att Norge och EU samarbetar om räkfisket, vilket har varit resultatet av ett samarbete mellan förvaltare, forskare och fiskare från Sverige, Danmark och Norge, för att förbättra vetenskaplig provtagning, selektiva redskap och åtgärder för att bygga upp beståndet. EU och Norge har också en förvaltningsstrategi för räka – den enda som finns kvar mellan EU och Norge.

Bristen på samarbete på fiskeområdet sticker definitivt ut jämfört med andra politikområden, där Norge är ett av EU:s och Sveriges närmaste samarbetsländer. Kommissionen, liksom regeringen, har fört en dialog med Norge på flera nivåer. Det är viktigt med en fortsatt dialog med Norge genom flera kanaler med budskapet att oenighet om kvotandelar och fisketillträde inte gynnar vare sig våra gemensamma bestånd eller vår livsmedelsproduktion, som är nära sammanlänkade, och där EU:s inre marknad, inte minst Sverige, är ett viktigt land för norsk livsmedelsexport.

Regeringen anser generellt att EU-förhandlingarna ska sträva efter att uppnå målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, inte minst målet om maximal hållbar avkastning. Utöver detta anser regeringen att det är viktigt att bevara den traditionella fördelningen av fiskemöjligheter mellan parterna, liksom tillträde till varandras vatten. Detta är en viktig förutsättning för att vi ska uppnå långsiktigt hållbart fiske men också för att bevara det svenska traditionella fisket.

Anf. 7 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för redogörelsen! Den är ju minst sagt beklämmande. Det är tråkigt att höra att samarbetet inte fungerar så väl som vi hade behövt och önskat. Jag har ingen direkt fråga. Jag önskar bara lycka till i förhandlingarna. Jag hoppas att ni når framgång.

Jag och flera andra svenska delegater var på Nordiska rådet i början av den här veckan. Där pratade vi väldigt mycket om det nordiska samarbetet. Vi har ju ministrar som jobbar med just detta samarbete. Jag ville bara lyfta fram som en möjlig väg att använda sig av de ministrar som träffas i Nordiska rådet för att kanske hitta vägar framåt.

Anf. 8 JYTTE GUTELAND (S) 2025/26:2

Herr ordförande! Tack till statssekreteraren för redogörelsen! Jag instämmer i föregående inlägg, och vi håller såklart med om att det är bekymmersamt att man inte hittar bättre sätt att samarbeta och komma framåt. Vi borde ju ha gemensamma intressen i grunden, trots allt.

Vår fråga gäller detta med Ryssland som statssekreteraren nämnde. Vi tog också upp detta i miljö- och jordbruksutskottet. Det är bekymmersamt att vi inte vet hur mycket Ryssland tar ut. Det är svårt att ha kontroll över det, och det är givetvis svårt för våra regeringar att veta det. Men hur analyserar statssekreteraren och regeringen detta att Ryssland kanske fiskar betydligt mer än vad vi har kännedom om? Får det en effekt på de egentliga bestånden?

Anf. 9 ANDERS EKEGREN (L):

Det var väldigt intressant information som statssekreteraren kom med här, om norskt samarbete med Ryssland. Hur tar sig detta samarbete dem emellan mer konkret uttryck?

Anf. 10 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Mycket som har lyfts här gäller sådant som den svenska regeringen inte riktigt har kunskap om. Det är mycket bekymmersamt att vi inte vet hur mycket Ryssland faktiskt fiskar, men vi har skäl att tro att det är kännbart för bestånden.

Det är självklart problematiskt att Norge i vissa fall faktiskt samarbetar med dem för att uppnå sina syften när det gäller tillgång till Norges fiskevatten. Men när det gäller de exakta formerna för det samarbetet, som ledamoten frågade efter, ska vi nog vara väldigt försiktiga. Jag vet inte om min kollega Victorin har någonting att säga om detta samarbete mer konkret utifrån den fråga som ställdes.

Anf. 11 Ämnesrådet KARIN VICTORIN:

Det finns enligt havsrättskonventionen en skyldighet mellan kuststaterna att samarbeta om gemensamma bestånd. EU har ju fördömt anfallskriget mot Ukraina och vill egentligen inte befinna sig i samma rum som Ryssland. Men det finns en internationell organisation som heter Nordostatlantiska fiskerikommissionen, och sedan finns kuststatssamarbetet, och där deltar Ryssland. Där läser EU alltid upp ett uttalande där man fördömer anfallskriget. Men genom denna organisation försöker man förmå Ryssland att rapportera in de data som de som kuststat är skyldiga att inrapportera.

Något annat som också är problematiskt är att Ryssland har blivit uteslutet ur Internationella havsforskningsrådet. Men eftersom Norge har samarbete med Ryssland har Norge rapporterat in vissa data. Internationella havsforskningsrådet försöker då göra en kvalificerad gissning när det gäller de ryska fångsterna. Men det är tydligt att två av kuststatsbestånden – makrill och atlantoskandisk sill – är kraftigt decimerade, och EU kommer i konsultationerna att föreslå nödgärder för makrillfisket.

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till nästa punkt på rådsdagordningen, punkt 5, Fastställande av villkor för genomförandet av unionens stöd till den gemensamma fiskeripolitiken, den europeiska världshavspakten och unionens havs- och vattenbrukspolitik 2028–2034. Det är föredragning av kommissionen och en riktlinjedebatt.

Ordförande! Detta är en diskussionspunkt på rådsmötet som rör kommissionens förslag om finansiering av den gemensamma fiskeripolitiken, havspakten och unionens havs- och vattenbrukspolitik för 2028–2034. Finansieringen för fiske- och havsområdet föreslås ingå i en övergripande fond som samlar finansiering för flera politikområden och ska genomföras genom en enda nationell plan per medlemsstat. Däri ingår även bland annat CAP och sammanhållningspolitiken.

Strukturen med en gemensam plan ska möjliggöra synergier mellan åtgärder för fiske, åtgärder för hav och åtgärder inom andra politikområden, inte minst när det gäller robust livsmedelsproduktion och hållbara kustsamhällen.

Förslaget om finansieringen av den gemensamma fiskeripolitiken och havspakten innehåller villkor för hur fonden ska bidra till den gemensamma fiskeripolitikens målsättningar om ett långsiktigt hållbart fiske och vattenbruk. Förslaget är kortfattat och övergripande, och tillämpningsområdet är brett. Det finns få villkor och restriktioner.

Regeringens hållning är att det är viktigt att fonden möjliggör stöd som främjar en hållbar och robust blå värdekedja, som bidrar till sysselsättning, livsmedelsförsörjning, klimatanpassning och innovation och där särskilt det småskaliga fiskets konkurrenskraft värnas.

En förutsättning för utveckling längs hela den blå värdekedjan och en hållbar blå ekonomi är stärkta och återhämtade fiskbestånd. Därför behöver stöden utformas för att stärka och återställa ekosystem och fiskbestånd.

På rådsmötet kommer regeringen att framföra att det är nödvändigt att säkerställa ett effektivt genomförande av EU:s fiskerikontroll och den datainsamling som ligger till grund för kunskapen om fiskbestånd och möjliggör ett kunskapsbaserat beslutsfattande. Dessa funktioner är centrala för genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken och därmed för en långsiktigt hållbar förvaltning av EU:s havsområden och fiskbestånd.

Vidare är regeringens hållning att det är viktigt att balansen mellan unionens fiskeflottor och tillgängliga fiskemöjligheter säkerställs. Förslaget innebär möjlighet att stödja investeringar som bidrar till mer energieffektiva och säkrare fiskefartyg. Det är viktigt att möjliggöra energiomställning och generationsskiftet inom fisket. Samtidigt avser regeringen att framföra att det behöver säkerställas att EU:s fiskeflottors kapacitet balanseras mot tillgängliga fiskemöjligheter.

Herr ordförande! Tack till statssekreteraren för redogörelsen!

2015-06-26
2015-09-16
Vi socialdemokrater skulle vilja stärka detta med fiskerikontroller. Den svenska ståndpunkten tar upp fiskerikontroller och att det är nödvändiga funktioner. Det finns alltså med där, men vi skulle önska att det beskrevs lite fylligare eftersom EU-revisionen har varit kritisk till hur det fungerar. Vi skulle därför vilja få in en mening till.

Jag läser upp den för att ge statssekreteraren en chans att höra den. Det hela är kort men ändå kärnfullt. Efter "fiskerikontroll är nödvändiga funktioner" skulle vi vilja lägga till: och att EU:s länder efter EU-revisionens kritik ska öka sina fiskerikontroller.

Jag vill också bara nämna att det är otroligt viktigt att vi verkar för en återställning av bestånden. Detta är inget krav på tillägg utan mer av ett medskick. Det handlar ju inte bara om var vi är just nu utan också om hur vi har kommit hit. Hur kan man verka för en återställning av bestånden? Finns det något arbete där som regeringen medverkar i?

Anf. 15 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Jag har bara en kort kommentar. Jag tycker att regeringen tar upp flera viktiga saker i ståndpunkten som det är väldigt lätt att instämma i. Frågan kommer ju att återkomma för överläggning i miljö- och jordbruksutskottet om några veckor, så vi får se om det finns anledning för oss att återkomma med fler synpunkter då, när vi har hunnit analysera detta lite närmare.

Det som är helt centralt för oss i detta arbete är att det bidrar till återhämtning av bestånden i praktiken. Det är det som kommer att vara den prioriterade frågan för oss.

Anf. 16 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Tack till statssekreteraren för dragningen!

Vi i Miljöpartiet har en avvikande mening som jag tänker redogöra för här. Den går ganska mycket hand i hand med de ambitioner som finns i restaureringslagen och kan även referera till Kunming–Montreal-avtalet, där EU via Romina Pourmokhtari har förhandlat och skrivit under att vi ska identifiera och fasa ut miljöskadliga subventioner.

Vi tycker därför inte att detta skulle kunna ingå i fonden. Det räcker inte att skriva att det ska minimeras, utan miljöskadliga subventioner får inte ingå. De medel som betalas ut måste gå till åtgärder eller insatser som är förenliga med en ekosystembaserad havsförvaltning och utgår från försiktighet och svaga bestånd snabba återhämtning med fokus på återhämtning. De ska på helheten bidra till havsområdenas återhämtning. Vi vill ha mer tonvikt på att det ska kunna återhämtas och inte bara stoppa det som håller på att hända. Vi vill höja blicken och vara lite mer visionära när det gäller vart vi riktar pengarna.

Vi tycker också att det är nödvändigt att fiskerikontrollerna ökar för att den nya fonden ska kunna fungera effektivt. Vi vill se ett dedikerat stöd för marin forskning och datainsamling. Man behöver redan nu ha öronmärkta pengar i fonden för detta. Vi tycker att det är oroande att man inte har öronmärkta pengar inom ramen för långtidsbudgeten. Det behövs en politisk signal från EU till alla länder om att det måste avsättas pengar till implementering av den nya havspakten.

Anf. 17 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Jag börjar med Socialdemokraternas och Jytte Gutelands förändringsförslag. Jag vill understryka att detta är en fråga om finansiering, och jag bedömer att yrkandet handlar om det som styrs av kontrollförfordningen. Jag uppfattar att det är samma yrkande som framfördes i går i miljö- och jordbruksutskottet. Regeringens ståndpunkt ligger fast.

Det har ställts flera frågor kring hur vi arbetar för att bestånden ska återhämta sig. Det gör regeringen på en rad olika sätt. De kommande kvotförhandlingarna, som har dragit igång efter kommissionens förslag i slutet av augusti, är centrala för detta.

Vi har även andra instrument, som vi hade en överläggning om i går i miljö- och jordbruksutskottet. Det gäller till exempel Sveriges ordförandeskap i Baltfish.

När det gäller Miljöpartiets inlägg är det klart att det här är saker som Sverige arbetar för. Stöd ska inte kunna användas på sätt som får de här effekterna, som vi nog är överens om inte är särskilt bra.

Anf. 18 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Då vill vi anmäla en kort avvikande ståndpunkt i form av det som jag läste upp.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Handelsrelaterade jordbruksfrågor – information från kommissionen. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 20 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Rådsmötet kommer att fokusera på den senaste handelsutvecklingen i vår omvärld samt övriga bilaterala handelsfrågor. USA:s omläggning av handelspolitiken fortsätter att vara i fokus för kommissionens prioriteringar, och den ramöverenskommelse som nåddes i somras för att undvika högre tullar kommer att diktera EU:s handelsagenda den närmaste tiden.

För jordbrukssektorn innebär överenskommelsen kortfattat att USA:s tullar på EU-varor inte får överstiga 15 procent. I utbyte ska EU ge tullfrihet för vissa jordbruks- och livsmedelsprodukter medan tullkvoter ska införas för vissa känsligare jordbruks- och fiskeprodukter. Tullfriheten för amerikansk hummer förlängs.

Mer specifikt ska ett förbättrat marknadstillträde ges för jordbruks- och livsmedelsprodukter som inte är känsliga för EU till ett exportvärde av 7,6 miljarder euro.

Kommissionens förslag kommer att kräva godkännande av både rådet och Europaparlamentet.

Regeringen välkomnar de steg som EU tar för att genomföra våra åtaganden i ramöverenskommelsen då den säkerställer en fortsatt dialog med USA, stärker den transatlantiska relationen och minskar osäkerheten för våra företag.

Det är dock lika viktigt att ~~2025/26~~ genomföra sina delar av ramöverenskommelsen. På ~~19 september~~ ^{10 september} önskar regeringen att handelsliberaliseringen mellan EU och USA utvidgas till att gälla fler områden och att båda parter sänker sina tullar.

Under rådsmötet kommer även de principiella överenskommelser som EU nådde med Ukraina och Moldavien i somras om uppdaterade frihandelsavtal att diskuteras. Avtalet med Ukraina kommer att vara i fokus. Regeringen välkomnar båda överenskommelserna då de innebär ytterligare handelsliberalisering jämfört med de ursprungliga avtalen.

För Ukraina hade mer långtgående handelslättnader dock varit önskvärt givet Ukrainas extraordinära behov. Regeringens långsiktiga målsättning är även i fortsättningen att Ukraina ska bli en del av EU, och vi kommer att verka för att den översyn som ska ske av det uppdaterade frihandelsavtalet år 2028 ska resultera i ytterligare handelslättnader.

Parallellt arbetar regeringen med att minska Rysslands möjlighet att föra sitt fullskaliga anfallskrig genom bland annat ytterligare tullhöjningar eller andra handelsbegränsande åtgärder mot Ryssland och Belarus inom sektorer som ännu inte omfattas, inklusive fiskesektorn.

Sedan USA förändrat sin handelspolitiska inriktning har behovet av och värdet i att sluta fler frihandelsavtal blivit mer påtagligt. Kommissionen har därför intensifierat sitt arbete i flera pågående förhandlingar, bland annat med Indien, Indonesien och Thailand. Kommissionens förhoppning är att nå principiella överenskommelser med nämnda länder de närmaste månaderna.

Vad gäller Mercosuravtalet har EU inte kunnat underteckna det ännu, men kommissionen har föreslagit att associeringsavtalet, som frihandelsavtalet är en del av, ska delas upp för att handelsdelen ska kunna träda i kraft snabbare. Kommissionen föreslår dessutom ett tillägg om bilaterala skyddsåtgärder som gör det möjligt att återinföra tullar på känsliga produkter såsom nötkött och kyckling inom överenskomna kvoter om importen hotar EU:s jordbrukssektor.

Skyddsåtgärderna blir därmed ett skydd för EU:s bönder utöver de överenskomna tullkvoterna för känsliga produkter. Regeringen ställer sig positiv till ett sådant tillägg eftersom det bedöms vara nödvändigt både för att skydda EU:s jordbruk och för att öka stödet för avtalet.

Slutligen kommer även Kinas nyligen införda antidumpningstullar på fläskprodukter att diskuteras eftersom flera medlemsstater drabbas hårt av tullhöjningarna. Sverige drabbas dock inte direkt eftersom vi inte har någon fläskexport till Kina.

Anf. 21 AIDA BIRINXHIKU (S):

Tack till statssekreteraren för redogörelsen! Vi skulle från Socialdemokraternas håll först och främst vilja ställa en fråga om ramöverenskommelsen med USA och om det i det avseendet finns något som föranleder en särskild bevakning från regeringens sida. Finns det någon initial analys av hur det här påverkar svenska förhållanden? Är det något som den svenska regeringen även i fortsättningen behöver bevaka för att säkra svenska intressen?

Vad gäller Ukraina och Ryssland skulle vi i enlighet med det som framfördes i miljö- och jordbruksutskottet återigen vilja lyfta frågan om ursprungsmärkning eftersom vi vet att rysk olja och gas hittar vägar till

Sverige och Europa, även till vårt jordbruk, trots sanktioner och importförbud.

Jag skulle också vilja ställa en fråga om huruvida statssekreteraren kan gå närmare in på de pågående diskussionerna om EU:s import av rysk fisk, som förra året uppgick till hela 7 miljarder svenska kronor.

2025/26:2
19 september

Anf. 22 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Från Vänsterpartiets sida är vi väldigt kritiska till den överenskommelse som EU-kommissionen har gjort med USA. Det finns ingenting i överenskommelsen som är bra för EU; alla fördelar i avtalet går till USA. Man borde i stället ha tagit konflikten med Trumps USA kring avtalet. Det riskerar att undergräva regler och skydd som finns för europeiska konsumenter, och det riskerar att bidra till att klimatmålen inte nås.

Ur vårt perspektiv borde Sverige gå emot avtalet och verka för att det inte röstas igenom av medlemsstaterna.

Anf. 23 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Vi har tidigare haft kritik angående Mercosuravtalet, och jag lyfter detta igen som en avvikande ståndpunkt. Avtalet innehåller inte några garantier mot ökad miljöförstöring och ökad klimatpåverkan. Det ger inte heller någon garanti för mänskliga rättigheter, som måste respekteras.

Vi är också kritiska till att kommissionen har valt att dela upp avtalet då det potentiellt inte är förenligt med kommissionens förhandlingsmandat. Det innebär att avtalet i sin helhet inte behöver granskas och ratificeras av nationella parlament.

Anf. 24 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Tack till ledamöterna för inläggen!

Man ska komma ihåg att vårt departement inte sysslar med handelsavtal i stort, utan vi bevakar såklart de näringar som ligger under Landsbygds- och infrastrukturdepartementet: lantbruk, fiske och så vidare.

När det gäller olja och gas – som jag tidigare har jobbat med som statssekreterare för energifrågor – är det andra departement. Men det är såklart viktiga saker. Sverige driver detta, men än så länge har det inte kommit något förslag kring det när det gäller fiskeriprodukter. Sverige har drivit, och driver, att fisk ska täckas av handelsbegränsningar. Än så länge har vi inte nått framgång där, men vi lyfte det senast på Agrifishmötet i juni.

För övrigt har vi olika uppfattningar om Mercosur, och jag tror inte att jag har något mer att tillägga.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi har konfererat lite grann i presidiet, och ställt upp ett förslag om att avtalet som sådant kommer tillbaka på FAC handel vid nästa tillfälle för en bredare diskussion.

Anf. 26 ANDREA ANDERSSON (S):

Jag vill tillägga att jag vill anmäla en avvikande standpunkt när det gäller avtalet med USA. Som jag sa tidigare tycker vi att det är en väldigt dålig överenskommelse, som inte har några fördelar för EU. Den utsätter europeiska konsumenter för risker och bidrar till att klimatmålen inte nås. Vi anser att Sverige bör gå emot avtalet och verka för att det inte röstas igenom av medlemsstaterna.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar det som en avvikande standpunkt i den del av avtalet som gäller fiskeri. Annars är det FAC handel som det rör.

Gott så! Jag konstaterar då att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande standpunkt från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Förslag om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027. Det är en föredragning av kommissionen. Även detta är en riktlinjedebatt.

Anf. 28 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Även nästa punkt hänger ihop med denna.

Förslaget innebär en följdändring av de föreslagna ändringarna i marknadsordningen som jag kommer att redogöra för under nästa punkt. Det reviderar den finansiella strukturen för EU:s skolprogram, som är ett stöd för utdelning av frukt och grönsaker samt skolmjölk. Det är även en del av nästa punkt.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren ta underpunkterna en och en eller sammantaget?

Anf. 30 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Jag tar gärna nästa också, om inte ledamöterna har någon fråga med anledning av det jag nyss sa.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi kan ta dem i ett sammanhang.

Anf. 32 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Den 16 juli presenterade kommissionen ett förslag till den riktade översynen av den samlade marknadsordningen, som styr EU:s arbete med marknadsfrågor som rör jordbruksprodukter. Förslaget innefattar ett antal områden relaterade till handelsnormer, EU:s skolprogram, våra beteckningar, producentorganisationer, sektorsstöd och livsmedelsberedskap. Förändringarna inbegriper ökat stöd till vissa sektorer, nya möjliga handelsnormer samt skydd av vissa traditionella beteckningar inklusive stärkt ursprungsmärkningskrav.

En ny sektor för proteingrödor föreslås införas.

För befintliga sektorsspecifika stödåtgärder inklusive EU:s skolprogram föreslås vissa mindre justeringar. För dessa åtgärder innebär förslaget minst 30 procent nationell medfinansiering. Det har inte krävts hittills.

Nya inslag föreslås för att förbättra EU:s beredskap inför framtida utmaningar, bland annat genom krav på beredskapsplaner.

Regeringen anser att det är positivt att grunden i marknadsordningen bibehålls då det borgar för en fortsatt marknadsorientering. Därtill anser regeringen att fortsatt marknadsorientering ska gälla även i de justeringar som görs.

Regeringen är positiv till kommissionens ansats att skapa bättre förutsättningar för en mer enhetlig planering i händelse av kris i livsmedelskedjan. Ett förstärkt arbete med beredskap och krishantering inom EU stärker motståndskraften i medlemsstaterna och bidrar till utvecklingen av det civila försvaret i Sverige.

Regeringen fortsätter sin analys av förslaget och ämnar verka för en marknadsorienterad marknadsordning och främjande av förenklingsalternativ när det är möjligt.

Anf. 33 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Jag uppfattar det som att vi med detta också behandlar dagordningspunkten 7 iii. Eller befinner sig statssekreteraren kanske på 7 i och 7 ii?

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Är det den första och andra underpunkten som vi behandlar nu, statssekreteraren?

Anf. 35 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ja. Vi ska snart prata om CAP.

Anf. 36 MATILDA ERNKRANS (S):

Då sparar jag min uppräcka hand tills vi är på 7 iii.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det när det gäller första och andra underpunkten finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nu går vi in på den tredje underpunkten: 7 iii, Förordning om fastställande av villkor för genomförandet av unionens stöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Anf. 38 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Nu ska det handla om CAP. Enligt kommissionens förslag ska den gemensamma jordbrukspolitiken finansieras inom ramen för en ny gemensam fond, vilket jag även talade om tidigare, då vi pratade om finansiering av fisket. Den ska ingå som ett kapitel i de nationella ursprungliga partnerskapsplanerna.

Kommissionen föreslår att knappt 294 miljarder euro ska öronmärkas för jordbrukets inkomstrelaterade stöd. Men det finns samtidigt möjlighet att fördela mer medel till jordbruket från den gemensamma fonden.

Målsättningen för det nya regelverket liknar i mycket nuvarande jordbrukspolitik. Men det finns en tydlig förenklingsambition.

Regeringens grundläggande utgångspunkt är att den kommande reformen ska leda till lönsamhet, konkurrenskraft, robusthet och

förenkling samtidigt som politiken 2015/2016 att uppfylla gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden. Regeringen ser i förslaget möjligheter till ökad flexibilitet och kommer att verka för att dessa delar bibehålls. Samtidigt är det viktigt att värna om en gemensam jordbrukspolitik, likvärdiga konkurrensvillkor och marknadsorientering.

Regeringen anser också att det finns ytterligare utrymme för förenkling och ökad flexibilitet i val och utformning av åtgärder för att nå målen. Det finns positiva aspekter i förslaget om att rikta inkomststöden. Men regeringen anser att det behöver finnas stor nationell flexibilitet för att kunna anpassa stödet efter medlemsstaternas särskilda förutsättningar och behov.

Regeringen ser positivt på kommissionens ambition att röra sig mot ett mer incitamentsbaserat och förenklat system för miljö- och klimatåtgärder samtidigt som konkurrensneutraliteten beaktas.

Det är även positivt att kommissionen föreslår att göra det möjligt att ersätta jordbrukare för insatser som går längre än gemensamma EU-kraven som är en del av nationell lagstiftning.

Avslutningsvis vill jag lyfta fram två andra positiva aspekter: ansatsen att kunskap och innovation i högre grad ska genomsyra politiken och kommissionens ambition att ta ett samlat grepp om utmaningarna med att säkerställa generationsskifte i sektorn.

Anf. 39 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag har förstått av miljö- och jordbruksutskottet att det kommer att ske en ordentlig överläggning i utskottet om delarna som gäller den gemensamma jordbrukspolitiken. Det gäller i och för sig också det som vi pratade om på den tidigare punkten; det planeras någon sorts överläggning där.

Egentligen gäller min fråga till statssekreteraren mer vad den svenska regeringen väljer att lyfta fram på kommande möte och i diskussionen. Är det inte rimligt att en svensk regering lyfter fram sådant som vikten av ett högt djurskydd och även arbetsrätt och miljöskydd? Som svensk kan man känna att det är delar som bygger konkurrenskraft för jordbruket och som kanske inte minst bidrar till att nya generationer ska vilja bli jordbrukare.

Jag har även en annan fråga. Med tanke på en ganska hög svansföring undrar jag vad det är som gör att regeringen inte lyfter in rättsstatens principer här. Det är mycket pengar som ska fördelas i de här programmen. Det vore väl därför rimligt att säga någonting om det.

Jag har egentligen bara några frågor om vad regeringen väljer att lyfta fram i detta tidiga skede.

Anf. 40 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag tackar för dragningen.

Jag tror att jag egentligen har ungefär samma medskick som Socialdemokraterna. Det handlar om att verkligen lyfta fram miljö, djurhållning och djurskydd, inte minst för svensk konkurrenskrafts skull. Man bör inte släppa målsättningar och krav på den europeiska nivån, även om flexibiliteten och framför allt regelförenkling kan vara positivt.

Det är som sagt ett väldigt tidigt skede, och jag vet att miljö- och jordbruksutskottet kommer att diskutera detta vidare. Men jag vill ändå att man går in med att verkligen värna om dessa värden, som är viktiga både för hela unionen och för svensk konkurrenskraft.

Anf. 41 REBECKA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Jag tackar för redogörelsen för var vi befinner oss nu. Det är som sagt tidigt i processen.

Vi tycker att det är viktigt och bra att hav och fiske också nämns och vill understryka att detta faktiskt hänger ihop. Det är kanske inte vad man tänker på när man pratar om jordbruk. Men vi vet att jordbruket påverkar våra vatten med näringsläckage med mera. Det har stor påverkan, bland annat på Östersjöns tillstånd. Det är viktigt att understryka.

Det är också positivt om man pratar om att incitamentsbaserade och förenklade system för miljö- och klimatåtgärder kan leda till att man, precis som andemeningen här har varit, faktiskt kan gynna dem som går före och i sitt jordbruk bidrar till att värna klimat, miljö och natur.

Det som jag dock saknar och verkligen skulle vilja skicka med handlar om djurvälfaerden. Om det finns något sätt att styra pengarna och att understryka vikten av att kunna styra pengarna till de bönder som har en väldigt hög standard när det gäller djurvelfärd är vårt medskick att ta varje tillfälle i akt att göra det, också för svenska bönders skull.

Anf. 42 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Jag tackar för inläggen.

Det är som sagt ett tidigt skede, men det är klart att det är viktigt att Sverige verkar i rätt riktning från början. Som ledamöterna har nämnt kommer vi att ha en överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 2 oktober. Då kommer vi att diskutera dessa frågor närmare.

Man ska komma ihåg att CAP inte är en djurrättslagstiftning i sig, men det är klart att den kan användas på det sättet. Sverige har fått en stor framgång genom att driva denna fråga. Och nu får Sverige ersätta brukare för en nationell lagstiftning som går längre än EU kräver, till exempel i fråga om djurvelfärd.

Rättsstatens principer är en fråga som Sverige driver hårt, inte i just denna ståndpunkt men på andra ställen och framför allt i samband med att vi pratar om sammanhållningspolitiken i rådet. Det har vi gjort, och det finns med tydligt i andra ståndpunkter.

De gröna ambitionerna finns där, och regeringen bedömer att den flexibilitet som nu finns med i kommissionens förslag nog kan användas på ett ganska bra sätt i det syftet.

Anf. 43 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Vänsterpartiet anser att det absolut kan vara bra med förenklingar, men vi känner också en oro för att förenklingsarbetet i förlängningen leder till ett sämre skydd för miljön. Jag hade önskat att regeringen hade tydliggjort att förenklingar aldrig får innebära sämre miljöskydd.

Vi har också sedan länge haft en kritik mot den gemensamma jordbrukspolitiken; den styr i fel riktning. Den låser fast oss i ett stöd som gynnar de största lantbruksföretagen med stora arealer och gynnar inte tillräckligt dem som bidrar mest till och ger störst miljö- och klimatnytta.

Min förhoppning är att det här arbetet kan leda till mer i den riktningen. Men vi får väl återkomma när frågan kommer upp igen i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 44 MATILDA ERNKRANS 2025/26:2

Jag vill också understryka att det vore rimligt och viktigt att regeringen i det här tidiga skedet tog med och lyfte in såväl högt djurskydd som miljöskydd och arbetsrätt som något som också bygger konkurrenskraft och inte minst att det är viktigt att rättsstatens principer upprätthålls när så mycket pengar ska fördelas.

Men det är som sagt ett tidigt skede. Vi kommer att komma tillbaka till detta i många olika sammanhang, och det ska ske en överläggning i miljö- och jordbruksutskottet. Vi nöjer oss alltså i dag. Men vi skulle verkligen önska och tycker att det vore klädsamt om regeringen kunde plocka med sig våra synpunkter. Det är ett starkt medskick.

Anf. 45 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Till att börja med vill jag göra Vänsterpartiet uppmärksamma på att kommissionen föreslår ett tak för golvstödet, vilket kanske når era syften i inlägget.

När det gäller Matilda Ernkrans inlägg vill jag uppmärksamma på att det i CAP nämns en målsättning om att säkerställa stark, hållbar och robust CAP, tryggare livsmedelsförsörjning och generationsskiften.

Det finns i artikel 3 i NRP-förordningen en ganska lång uppräkningslista av målsättningar som eventuellt också täcker det som Socialdemokraterna nämner. Det gäller inte bara tryggare livsmedelsförsörjning och generationsskiften utan även insatser för klimat och miljö, kriser och risker, innovationstakt, digital omställning, kunskaper och arbetsförhållanden på landsbygden. Det är alltså en mer extensiv uppräkningslista, som Sverige också står bakom.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Var det en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet?

Anf. 47 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Jag vill ha en avvikande ståndpunkt om att vi skulle vilja att man har med en skrivning om att förenkling aldrig får leda till sämre miljöskydd.

Anf. 48 REBECCA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Det var en väldigt bra formulering, som jag tänker att vi i Miljöpartiet gärna vill stå bakom.

I övrigt vill jag att det som jag har framfört tidigare ses som ett medskick i fortsatta förhandlingar.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Med det konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Övriga frågor.

Anf. 50 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Den svenska regeringen har tagit initiativ till en övrig fråga vid rådsmötet. Det gäller skarven i Östersjön. Populationerna av abborre och gädda har minskat dramatiskt i den svenska kustzonen.

Orsakerna är flera. Historiskt fisketryck, övergödning och föroreningar är några av dem.

Som svar på denna utveckling har det införts omfattande fiskeregleringar i syfte att förbättra kustfiskpopulationerna. Trots detta är återhämtningen svag.

På senare tid har rapporter visat att predation från säl och skarv utgör en av de viktigaste faktorerna som motverkar fiskbeståndens återhämtning i kustområdet. Detta berör främst kustarter som gädda och abborre men även kvoterade arter som lax, torsk och strömming.

Skarvpopulationen har nästan fördubblats på tio år. Inventeringen 2023 gav 74 000 skarvpar i Sverige, och den europeiska populationen uppskattas av Europeiska rådgivande kommittén för fiske och vattenbruk till cirka 2 miljoner skarvar.

Skarvarna äter cirka ett halvt kilo fisk om dagen. Det ger 67 000 ton fisk per år i Sverige. Det kan ställas i relation till det svenska yrkesfiskets totala kvot på 70 000 ton per år. Storheterna är alltså jämförbara.

En helhetssyn behövs i förvaltningen av våra fiskeresurser där miljöåtgärder vidtas samtidigt som vi möjliggör för regleringar av både fisket och antalet skarvar. Jakt på skarv behöver underlättas. Ett första steg är att EU gör skarven jaktbar genom att lägga den i bilaga 2 i fågeldirektivet.

Anf. 51 JYTTE GUTELAND (S):

Herr ordförande! Vi socialdemokrater ifrågasätter inte att skarven har en betydelse, och även vi har en politik för det. Men vi tycker att fokuset och en del i beskrivningen inte går i linje med vad forskningen säger, framför allt när statssekreteraren gör en jämförelse och beskriver storlekarna som jämförbara. Det är inte alls vad forskningen säger. Det här verkar vara en politisk och ideologiskt driven uppfattning från regeringens sida.

Vi vill inte ha en debatt här, men vi vill ha detta sagt. Vi har tidigare framfört att forskningen säger något annat, vilket finns i tidigare protokoll. Anledningen till att vi tar upp det här är inte för att vi inte ser nödvändigheten av viss jakt på skarv, något också vi har i vår politiska verktygslåda, men vi har ingen övertro på detta. Vi tror inte att det kommer att lösa de underliggande problemen till att det finns ett minskande bestånd.

Anf. 52 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Jag håller med Jytte Guteland. Om vi ska kunna lösa de miljöproblem som finns i Östersjön måste vi utgå ifrån forskningen. Forskare menar att det på vissa platser absolut finns lokala problem med stora skarvpopulationer, men de är också väldigt tydliga med att det inte är den viktigaste faktorn att ta itu med för att lösa problemen med fiskbestånden i Östersjön. Det viktigaste är att reglera fisket hårdare. Jag tycker att regeringen lägger fokus på fel saker.

Det är också väldigt problematiskt hur man återkommande trixar med siffrorna. Man säger att skarven äter 67 000 ton och att det svenska fisket fiskar 70 000 ton. Men i själva verket talar vi om olika fiskarter. Skarven äter många olika fiskarter och inte nödvändigtvis samma som vi fiskar. EU-nämnden hade en liknande diskussion i början av sommaren, och då

2025/26
19 september

gällde de siffror för både säl och skarv vilket de äter och hur mycket det svenska fisket tar upp. Jag tycker att det är väldigt problematiskt att man använder siffrorna på det här bedrägliga sättet. Det gör att trovärdigheten inte blir särskilt hög.

Jag blir väldigt bekymrad över att regeringen lägger så stort fokus på frågan och att man uppenbarligen har lyckats få med sig andra EU-länder på sin linje. Men vid diskussionerna om fiskekvoter sägs det alltid att det är så svårt att få med sig andra länder. Därför undrar jag lite varför det går att komma framåt i denna fråga. Läggs prioriteringen på fel ställe? Jag blir därför ganska orolig över det hela.

Anf. 53 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Det låter lite på ledamöterna som om det här är den enda åtgärd som regeringen har för att stärka fiskbestånden i Östersjön, vilket det naturligtvis inte är. Det är en av ganska många – säkert ett halvt dussin eller fler. Men för den skull ska man inte bortse från denna enda faktor.

Allt som skarven stoppar i sig är självfallet inte fisk som människor hade kunnat äta, men till del är det fisk som hade kunnat användas som föda för människor. Det finns en kedja här.

Vi kommer inte runt det faktum att om det finns 74 000 skarvpar har vi kanske ett fyrdubbelt antal skarvar. Det är bara att multiplicera det med ett halvkilo för att få vad som äts. Regeringen kan inte bortse från att det blir en stor storhet.

Vi har några vänner i EU i denna fråga. Vi har färre vänner när det gäller låga fiskekvoter. Men skulle vi strunta i den här frågan är det inte så att andra länder helt plötsligt skulle följa Sverige i fråga om fiskekvoterna. Det är tyvärr två olika saker. Vi måste gräva där vi står i de frågor vi kan.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag har själv en fråga till statssekreteraren. Tolkar jag det rätt att den åtgärd som föreslås innebär att vi skulle kunna gå ifrån skydds jakt till allmän jakttid? Vad innebär det här mer konkret ur perspektivet svensk jaktlagstiftning?

Anf. 55 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även jag är kritisk till att man tar upp den här frågan och på vilket sätt man tar upp den, det vill säga hur man beskriver problemet. Man jämför predationen från säl och skarv i hela Östersjön med det svenska yrkesfiskets uttag. Det blir svårt att följa med i siffrorna. Man hänvisar till en rapport av Hansson från 2017, men i den står det att predation från säl och skarv troligen har begränsad betydelse för de kommersiellt viktiga arterna sill, skarpsill och torsk.

Det är dessutom svårt att göra beräkningar genom att ta antalet säl och multiplicerar det med en antagen kroppsvikt och konsumtionsprocent. Ekosystem är mycket mer komplexa än så. Det finns stor osäkerhet när man räknar på detta vad gäller diet, sammansättning, variation mellan individer och regionala skillnader.

Ofta hänvisar regeringen till Ices rådgivning. I Ices råd stöds inte dessa påståenden. I den senaste ekosystems- och fisköversikten från Ices nämns säl och skarv som potentiella faktorer men inte som huvudorsak till fiskbeståndets kris. De drivkrafter som Ices lyfter fram är snarare

miljöförändringar, syrebrist, övergödning, temperaturökning, låg salthalt och förändrad bytesdjurstillgång.

Vi tycker att det är problematiskt när man lyfter upp och överdriver problematiken på detta sätt. Man tappar i trovärdighet. Om det är svårt att få med sig andra länder på till exempel fiskekvotsfrågan men är lättare i den här frågan betyder ju det att man behöver lägga ännu mer kraft på att hitta vägar fram där det är svårt snarare än där det är enkelt. Jag förstår att det är frestande att fortsätta i frågor som är enkla.

Det som faktiskt skulle få effekt på Östersjön gäller inte den här frågan utan om att garantera möjligheten för människor att kunna fiska även i framtiden. Svenska folket har en väldigt stark önskan om att regeringen agerar för det.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag ska försöka avstå frestelsen att gå in i en debatt och i polemik mot de mycket ingående diskussioner som nu börjat ta form.

Anf. 57 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG:

Ordförande! Vi skulle kunna ha ett forskningspolitiskt seminarium om detta, men vi undviker det nu.

Vi i regeringen gör olika bedömning i förhållande till de inlägg som kommit från oppositionen. Vi bedömer att detta är en viktig fråga, men det centrala som jag vill säga till nämnden i dag är att den svenska regeringens ansträngningar för återhämtade fiskbestånd består av många delar. Vi gör stora ansträngningar för att få med oss andra länder. Att samarbeta med andra länder om skarven förminskar inte detta på något sätt.

Vad gäller ordförandens fråga är mitt korta svar: Ja. Vill kanslirådet Helena Busk ge ett mer utförligt svar? Nej, det vill hon inte.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Ordförandens korta svar på det är: Vad bra!

Vi tackar för informationen. Vi tackar också statssekreteraren med medarbetare för deltagande vid dagens sammanträde i EU-nämnden. Jag önskar en trevlig helg när det blir dags och lycka till i rådet.

Innehållsförteckning

2025/26:2

19 september

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	2
Anf. 7 REBECKA LE MOINE (MP)	3
Anf. 8 JYTTE GUTELAND (S)	4
Anf. 9 ANDERS EKEGREN (L)	4
Anf. 10 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	4
Anf. 11 Ämnesrådet KARIN VICTORIN	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 13 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	5
Anf. 14 JYTTE GUTELAND (S)	5
Anf. 15 ANDREA ANDERSSON TAY (V)	6
Anf. 16 REBECKA LE MOINE (MP)	6
Anf. 17 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	7
Anf. 18 JYTTE GUTELAND (S)	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 20 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	7
Anf. 21 AIDA BIRINXHIKU (S)	8
Anf. 22 ANDREA ANDERSSON TAY (V)	9
Anf. 23 REBECKA LE MOINE (MP)	9
Anf. 24 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 26 ANDREA ANDERSSON TAY (V)	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 28 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 30 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 32 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	10
Anf. 33 MATILDA ERNKRANS (S)	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 35 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	11
Anf. 36 MATILDA ERNKRANS (S)	11
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 38 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	11
Anf. 39 MATILDA ERNKRANS (S)	12
Anf. 40 ANNA LASSES (C)	12
Anf. 41 REBECKA LE MOINE (MP)	12
Anf. 42 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	13
Anf. 43 ANDREA ANDERSSON TAY (V)	13
Anf. 44 MATILDA ERNKRANS (S)	13
Anf. 45 Statssekreterare DANIEL LILJEBERG	14
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 47 ANDREA ANDERSSON TAY (V)	14
Anf. 48 REBECKA LE MOINE (MP)	14

Anf. 49	ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 50	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG.....	15
Anf. 51	JYTTE GUTELAND (S)	15
Anf. 52	ANDREA ANDERSSON TAY (V)	15
Anf. 53	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG.....	16
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 55	REBECKA LE MOINE (MP).....	16
Anf. 56	ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 57	Statssekreterare DANIEL LILJEBERG.....	17
Anf. 58	ORDFÖRANDEN.....	17

2025/26:2
19 september